

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут управління, економіки та природокористування
Кафедра Менеджменту та міжнародних економічних відносин

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за ступенем «магістр» спеціальності: 292 «Міжнародні економічні відносини» на основі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та ОКР «спеціаліст»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри менеджменту та
міжнародних економічних відносин
Протокол № 6 від «5» січня 2021 р.
Зав. кафедри П.І. Безус

Київ – 2021

Програма фахового випробування за ступенем «магістр» галузі знань: «Міжнародні відносини» (29) спеціальності: 292 «Міжнародні економічні відносини» на основі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та ОКР «спеціаліст». – К.: ТНУ імені В. І. Вернадського, 2021. - 12 с.

Укладачі:

Іваненко Валентина Василівна - к.е.н., доцент кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин.

Пазиніч Ольга Валентинівна - к.е.н., доцент кафедри менеджменту з та міжнародних економічних відносин.

Березніченко Наталія Олексandrівна - к.е.н., доцент кафедри менеджменту та міжнародних економічних відносин.

Рецензенти:

Філіпенко Антон Сергійович - д.е.н., професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол № 7 від «26» лютого 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Організаційно-методичні рекомендації.....	6
3. Перелік питань з окремих дисциплін для підготовки до вступних випробувань.....	7
4. Список літератури та інтернет-ресурси для підготовки до вступних випробувань.....	12

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступних випробувань для підготовки за освітнім рівнем «магістр» спеціальність «Міжнародні економічні відносини» розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», «Умов прийому до вищих навчальних закладів (ВНЗ) України», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України.

Вступники повинні володіти ґрунтовними сучасними знаннями з базових дисциплін, що викладаються за галузю знань «міжнародні відносини» спеціальності «міжнародні економічні відносини»:

- з основ загальнотеоретичних дисциплін в обсязі, що необхідний і достатній для здійснення наукових досліджень, економічного, системного і порівняльного аналізу в галузі міжнародних економічних відносин за обраною спеціалізацією;
- з дисциплін загальноекономічного циклу та спеціальних курсів, що формують уявлення про закономірності, особливості і найбільш важливі тенденції в системі світогосподарських зв'язків, загальновизнані норми і принципи розвитку рівноправних, партнерських, взаємовигідних економічних відносин між країнами;
- з історії міжнародних економічних відносин, сучасного їх стану, розвитку світового господарства, участі України в системі світогосподарських зв'язків, змісту міжнародної економічної інтеграції, методології і методики дослідження сучасних тенденцій в галузі міжнародних економічних відносин;
- з теоретичних основ і практики регулювання світогосподарських зв'язків, міжнародного руху товарів, послуг, капіталів, робочої сили, знань, поточного і перспективного планування зовнішньоекономічної діяльності, міжнародних розрахунків і фінансування зовнішньоторгівельних операцій, змісту і характеру міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин факторів, що визначають їх розвиток, дослідження кон'юнктури і

прогнозування світових товарних ринків, виробничої та інформаційної інфраструктури світового господарства;

- з іноземної мови.

Вступні випробування відбуваються у вигляді письмового іспиту та тестів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

На основі запропонованих питань зі згаданих дисциплін сформовано варіанти білетів комплексного екзамену, кожен з яких включає 3 теоретичні запитання. Повна відповідь на перші два теоретичних запитання оцінюється по 66-67 балів кожне, а 3 запитання оцінюється в 30 балів. Загальна сума усіх завдань дає можливість отримати максимум 200 балів. Після закінчення екзамену, по кожному варіанту комісія визначає загальну суму балів за правильні відповіді.

Студент, який за сумою правильних відповідей набрав сто балів і вище (до двохсот), вважається таким, що склав екзамен. Тривалість екзамену академічні 2 години. Студент також забороняється користуватися будь-якими носіями інформації.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ОКРЕМИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Блок I

1. Вплив Великих географічних відкриттів на формування системи МЕВ.
2. Вплив колонізації на розвиток основних форм МЕВ.
3. Головні торговельні шляхи середньовіччя.
4. Еволюція головних торгівельних шляхів світу.
5. Еволюція форм МВКВ у період аграрної, індустріальної та постіндустріальної цивілізації.
6. Еволюція форм прояву МЕВ від доісторичних часів до сучасного періоду.
7. Зовнішньоторговельна експансія та її форми в епоху первісного нагромадження капіталу.
8. МЕВ у доісторичні часи на території сучасної України.
9. МПП в період становлення індустріальної цивілізації.
10. Основні риси економічних відносин та зв'язків держав стародавнього світу.
11. Особливості розвитку господарської системи та зовнішньоекономічної політики на території Трипільської культури.
12. Особливості розвитку МЕВ за аграрної цивілізації.
13. Передумови виникнення та розвитку МЕВ в античних суспільствах.
14. Політико–господарські системи цивілізацій Стародавнього Сходу (Шумер, Єгипет, Китай, Індія).
15. Розвиток міжнародної торгівлі, як основної форми прояву МЕВ у Середньовіччі.
16. Розвиток міст як центрів ремесла і торгівлі.
17. Формаційний та цивілізований підходи до вивчення історії МЕВ
18. Характеристика перших міжнародних торговельних організацій та союзів.
19. Ярмарок, як типова форма середньовічної торгівлі.

Блок II

1. Внутрішньогалузева теорія міжнародної торгівлі. Індекс внутрішньогалузевої торгівлі.
2. Вплив НТП на розвиток інфраструктури МЕВ.
3. Гіпотеза імітаційного лагу М.Позера.
4. Економічні ефекти прямих закордонних інвестицій.
5. Етапи розвитку західноєвропейської інтеграції.
6. Інтеграційні процеси в Північній Америці (НАФТА).
7. Класична теорія міжнародної торгівлі.
8. Концепція “Перехресного попиту” С. Ліндерса.
9. Країни СНД у міжнародних інтеграційних процесах.
10. Мегарегіональні та міжрегіональні інтеграційні об’єднання.
11. Механізми міжнародної передачі технологій.
12. Міжнародні виробничі мережі: структура та форми.
13. Міжнародний поділ праці: види та форми.
14. Модель життєвого циклу товару Р. Вернона.
15. Модель трансферного ціноутворення Херста.
16. Модель Гекшера-Оліна.
17. Неокласична теорія міжнародної торгівлі.
18. Основні типи міжнародних валютних систем.
19. Особливості інтеграційних процесів в МЕРКОСУР.
20. Особливості інтеграційних процесів в Південно-Східній Азії.
21. Особливості інтеграційних процесів на африканському континенті.
22. Розвиток міжнародної електронної комерції на сучасному етапі.
23. Стандартні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
24. Сутність і механізми рішення глобальних проблем МЕВ.
25. Сутність інфраструктури МЕВ. Сучасні інтернет-технології.
26. Сутність та форми прояву глобалізації світогосподарських зв’язків.
27. Сутність, види і роль міжнародних корпорацій на світовому ринку капіталів.

28. Сутність, ціль та типи міжнародної економічної інтеграції.
29. Сучасні тенденції міжнародної міграції робочої сили. Основні центри міграції робочої сили.
30. Тенденції розвитку міжнародної торгівлі послугами.
31. Тенденції розвитку сучасної світової торгівлі товарами.
32. Теорії впливу технічного прогресу на міжнародну торгівлю.
33. Теорії міжнародної міграції робочої сили.
34. Теорії прямих закордонних інвестицій. Еклектична парадигма Дайнінга.
35. Теорія економії на масштабі Кемпа.
36. Теорія митного союзу Я. Вайнера.
37. Теорія монополістичної конкуренції П.Кругмана.
38. Теорія специфічних факторів виробництва.
39. Форми вивозу капіталу. Підприємства з іноземними інвестиціями.
40. Форми міжнародної ліцензійної торгівлі.

Блок III

1. Валютно-фінансові методи торгівельної політики.
2. Дво- та багатосторонні механізми регулювання міжнародного руху капіталу.
3. Доповіді з міжнародної торгівлі СОТ 2010-2015 р.
4. Дохійський раунд переговорів ГАТТ/СОТ.
5. Економічна роль тарифу у великій економіці та малій економіці.
6. Економічний механізм демпінгу на зовнішніх ринках.
7. Економічні ефекти кількісних обмежень у зовнішній торгівлі.
8. Економічні ефекти субсидій та їх регулювання за СОТ.
9. Економічні механізми основних форм міжнародної інтеграції.
10. Ефективна ставка тарифу.
11. Інструменти валютного контролю зовнішньої торгівлі.
12. Картельне регулювання на міжнародних ринках.

13. Кількісні обмеження у зовнішній торгівлі.
14. Кодекс з митної оцінки СОТ.
15. Механізми економічної асоціації України з ЄС.
16. Міжнародні механізми регулювання міграції робочої сили.
17. Міжнародні системи регулювання руху послуг.
18. Міжнародні товарні організації.
19. Національний інструментарій регулювання експорту та імпорту капіталу.
20. Національні системи регулювання міжнародного руху послуг.
21. Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі.
22. Обмежувальна ділова практика на світових ринках.
23. Оптимальний тариф.
24. Платіжний баланс та валютний курс: механізм взаємозв'язку та взаємодії.
25. Поглиблені та розширені зони вільної торгівлі у світовому господарстві.
26. Поняття, форми та функції мита.
27. Правила СОТ у сфері застосування податкових інструментів.
28. Протекціонізм в умовах глобальної фінансової кризи.
29. Регулювання державних закупівель за СОТ.
30. Регулювання прав інтелектуальної власності у світовому господарстві.
31. Регулювання руху основних факторів виробництва в ЄврАзЕС.
32. Регуляторні механізми економічної інтеграції в ЄС.
33. Регуляторні механізми економічної інтеграції в МЕРКОСУР.
34. Регуляторні механізми економічної інтеграції в НАФТА.
35. Регуляторні механізми основних форм міжнародної економічної інтеграції.
36. Роль організацій системи ООН в регулюванні міжнародних економічних відносин.
37. Технічні стандарти та інші спеціальні вимоги до товарів у міжнародній торгівлі.
38. Санітарні та фітосанітарні вимоги у зовнішній торгівлі.

39. Спеціальні заходи захисту у зовнішній торгівлі.
40. Структура національних систем регулювання зовнішньої торгівлі.
41. Структура національних систем регулювання міжнародної міграції робочої сили.
42. Угода СОТ з правил походження товару.
43. Угоди Світової організації торгівлі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Тестова частина випробування складена на основі методичного посібника

1. «Міжнародні економічні відносини: практикум / О.І. Шнирков, Р. О. Заблоцька, З О. Луцишин, В. І. Мазуренко та ін..; за ред. О. І. Шниркова. – Черкаси: видавець Ю.А. Чабаненко, 2013. – 387 с.
2. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності: Монографія/ А.С. Філіпченко (кер.авт.кол.), В.С. Будкін, М.А. Дудченко та ін. – К.: Знання України, 2004. – 304 с.
3. Світова економіка: Підручник /А.С. Філіпенко, В.С.Будкін, О.І.Рогач та ін. – К.: Либідь, 2007. – С.640.
4. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини. Історія. Теорія. Політика. Підручник / А.С. Філіпенко. — К.: Либідь, 2019. — 960 с.
5. Філіпенко А.С.. Міжнародна економічна політика: Навчальний посібник / А.С. Філіпченко. – К.: Академія, 2013. – 212 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ПРОГРАМИ З ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Студентом можуть бути використані будь-які інтернет-ресурси для підготовки до екзамену.

